

ÚLOHY

1. Preštudujte si nasledujúce heslá z *Krátkeho slovníka slovenského jazyka*.
2. Nájdite a vypíšte všetky frazeologizmy.
3. Pri uvedených heslách sú dve spojenia, ktoré sa používajú v prenesenom význame. Ktoré z nich sa zhoduje s maďarčinou a ktoré sa odlišuje?
4. Aký je správny tvar podstatného mena *kotol* v lokáli sg. a v nomin. pl.?
5. Utvorte genitív pl. od podstatných mien *kostička* a *kôstka*.

kosť -i ž. tvrdá oporná časť tela stavovcov: *ramenná, hrudná k.*; *chrbtová k.* chrbtica; *špičková k.*, *obhrýzať k-i*; pren. hovor. expr. *to je k!* pekná žen. postava • *je (iba) k. a koža* veľmi chudý; *zmrznúť na k.* úplne; (*človek*) z *mäsa a k-i*; *dobrák od k-i* veľký; *mať* *pevnú chrbtovú k.*; expr. *povystierať, rozhábať si (staré) k-i* vystrieť sa, rozhábať sa; zjemn. *zložiť k-i* umrieť; **kosťový**, **kostný** príd.: *k-ná dreň*; *k-ná, k-ová tuberkulóza*; *k-ná múčka* z kostí; **kostička** -y -čiek, **kôstka**¹ -y -tok ž. zdrob.: *rybia k.*; **kôstočka**¹ -y -čiek ž. zdrob. expr.

kostený príd. vyrobený z kosti: *k-é gombíky, k-á rúčka*

kostica -e -tíc ž. **1.** rohovitá platnička v ústach veľryby **2.** pružný pásik z nej (al. umele) vyrobený použ. ako výstuha: *k. do korzetu, do goliera košeľa*

kostlivec -vca m. **1.** zobrazenie smrti v podobe kostry: *k. s kosou* **2.** expr. vychudnutý človek: *stal sa z neho k.*

kostnatý príd. kt. má silné, výrazné kosti: *k-tí chlapi*; *k-é prsty*; **kostnatosť** -i ž.

kostnica -e -níc ž. miesto, kde sa ukladajú exhumované kosti

kostný *↗* kosť

kostol -a m. budova na (kresť.) bohoslužby, chrám: *barokový k.*, *chodiť do k-a* • *ticho ako v k-e* celkom; expr. *↗ naučím ťa po k-e hvízdať*; **kostolný** príd.: *k-á veža* • *to nie je s k-ým poriadkom, riadom* to nie je v poriadku; *chudobný ako k-á myš* celkom;

kotkodákať -a ndk. vydávať zvuk *kotkodák*: *sliepka k-a*; pren. pejor. (zbytočne) veľa nahlas hovoriť: *ženské k-nie*

kotlár -a m. odborník pri výr., údržbe al. oprave kotlov; **-sky** príd.; **-stvo** -a s.

kotláreň -rne ž. dielňa, závod na výr. kotlov; **kotlárenský** príd.

kotleta -y -liet ž. rezeň z karé al. krkovičky, rebierko: *bravčová k.*

kotlina -y -lin ž. misovitý útvar v teréne, dolina obkolesená vrchmi: *hlboká k.*, *Turčianska k.*; **-ka** -y -niek ž. zdrob.

kotný príd.: *k-á samica* majúca sa okotiť; *k-á ovca, mačka*

kotol -tla L -e mn. -y m. **1.** veľká kovová nádoba na varenie (priamo nad ohňom); jej obsah; valcovitá súčasť tech. zariadenia: *medený k.*, *vyvárať bielizeň v k-e*; *k. gulášu*; *parný k.*, *k-y ústredného kúrenia* **2.** vec, priehlbina ap. podobná kotlu: *ladovcový k.*; hud. *k-y tympany*; **-ný**, **kotlový** príd.: *k. plech*; *k. kameň* usadeniny; **kotlík** -a m. zdrob.; **-ový** príd.: *k. guláš*

kotolňa -e ž. miestnosť, v kt. sú umiestnené (parné) kotly

kótovať ndk. vyznačovať kóty na mape al. na pláne

kotrba -y -třb ž expr. hlava: *tvrdá k.*

kotrmelec -lca m. kotúl: *robiť k-e*, pren. expr. nerozvážne postupovať, robiť chyby ap.